

**OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTKÓW W WARSZAWIE**
KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

Nr

7853

WIELKOPOLSKIE

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

1. Obiekt

KAMIENICA

2. Czas powstania

3/4cw. XIX w.

3. Miejscowość

LESZNO

4. Adres

**ul. Słowiańska 55
64 – 100 Leszno**

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo **wielkopolskie**

Powiat **leszczyński**

Gmina **miasto Leszno**

6. Poprzednie nazwy miejscowości

LISSA

7. Przynależność administracyjna

przed 1 I 1999

województwo **leszczyńskie**

8. Właściciel i jego adres

**Zarząd Budynków Mieszkalnych
ul. Dekana 10
64 – 100 Leszno**

9. Użytkownik

**sklep warzywny oraz lokatorzy
(spis na wkładce nr 1)**

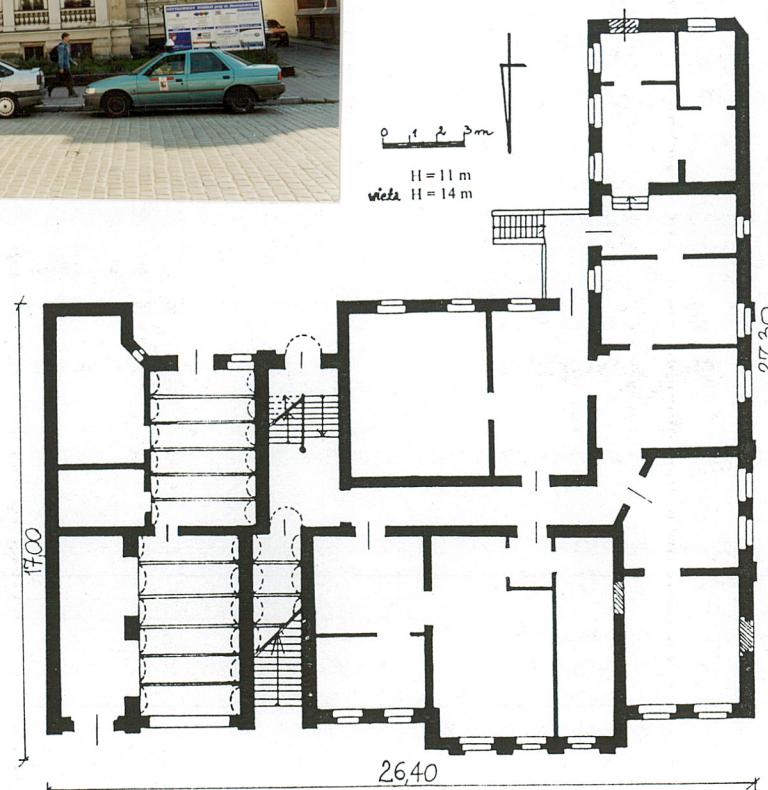
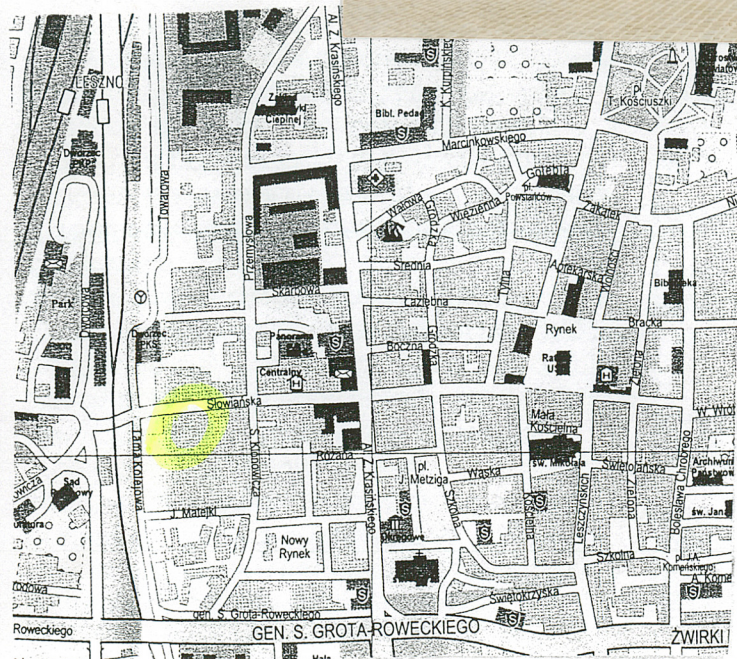
10. Rejestr zabytków

1198/A z dn. 24.05.1991 r.

1.

0 1 2 3 m
H = 11 m
wiel. H = 14 m

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Dom o charakterze willowym został wzniesiony około 1880 roku dla architekta Franciszka Feuera – bardzo popularnego w Lesznie ze względu na ilość zrealizowanych projektów. Wzniesiony w stylu klasycyzującym. Zbudowany na jednej z trzech położonych obok siebie, należących do Feuera parceli, usytuowanych po południowej stronie obecnej ulicy Słowiańskiej i ciągnących się w kierunku zachodnim aż do torów kolejowych.

Z 1882 roku pochodzi projekt na dobudowę balkonu w elewacji frontowej, a z 1911 roku projekt na przekształcenie elewacji bocznej, na której utworzono wykusz. Zdaniem Kręglewskiej – Foksovicz zapewne w tym samym czasie wykonano wąską przybudówkę od wschodu, która zajęła miejsce przejazdu na podwórze.

Brak informacji o właścicielach budynku na początku XX wieku i w okresie międzywojennym.

Do czasów współczesnych obiekt przetrwał bez większych zmian. Po II wojnie światowej kamienica została przejęta przez skarbowe państwo. Na parterze PSS Społem otworzyło sklep wielobranżowy, a w pozostałych pomieszczeniach zostały wyznaczone mieszkania kwaterunkowe. W chwili obecnej w kamienicy na użytkowym parterze funkcjonuje sklep warzywny. Mieszkania

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

SYTUACJA :

Kamienica usytuowana jest w zachodniej części ulicy Słowiańskiej, w pobliżu torów kolejowych. Ustawiona kalenicowo do ulicy, w jej południowej pierzei; frontem skierowana na północ, przylega bokiem wschodnim do sąsiedniej kamienicy; elewacją zachodnią skierowana na willę nr 59 – niegdyś również własność architekta Feuera.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA :

Ściany – zewnętrzne (obwodowe), ceglane otynkowane; ściany działowe parteru i piętra murowane z cegły, na poddaszu w konstrukcji szkieletowej, wypełnione cegłą, utworzone poprzez częściowe zabudowanie ścian stłocowych wieżby dachowej.

Stropy - w piwnicy stropy Kleina; w pozostałych pomieszczeniach wyższych kondygnacji stropy drewniane z trzcinową podsufitką, malowane na biało.

Wieżba dachowa - krokwiowa wsparta na ścianach stłocowych częściowo zabudowanych.

Dach - nakryty papa na odeskowaniu.

Podłogi, posadzki - w pomieszczeniach piwnicznych posadzka ceglana oraz częściowo betonowa, na korytarzu oraz w pokojach podłogi drewniane, w niektórych parkiety, częściowo kryte linoleum i płytkami PCV; w sklepie współczesna posadzka z kafli ceramicznych; w sieni oryginalna posadzka z kafli ceramicznych; na poddaszu podłogi drewniane tzw. białe.

Schody wewnętrzne – do piwnicy drewniane, zabiegowe, z parteru piętro i na mieszkalne poddasze drewniane, policzkowe 2 –biegowe powrotne, z balustradą w formie wazonikowatych tralek, u dołu z ozdobnym słupkiem, w wieżyczkach schody jednobiegowe, drabiniaste.

Schody zewnętrzne – w elewacji frontowej jednobiegowe, betonowe z metalową poręczą, na werandę przy elewacji tylnej schody jednobiegowe, betonowe ograniczone metalowymi poręczami

Okna – otwory okienne w kształcie prostokąta, prostopadłokątne oraz przekryte łukiem pełnym, skrzynkowe, dwu- i jednokształne, dwupoziomowe, część okien o krzyżu pozornym z przechodzącym ślimieniem, z listwą przyrywkową o formie kanelowanego korynckiego pilastra; w elewacji tylnej również okna współczesne, plastikowe.

Drzwi zewnętrzne - w elewacji frontowej drewniane, dwuskrzydłowe, ramowo – płycinowe, z półkolistym nadświetłem, w górnej partii przeszklone szkłem białym, być może pierwotnie witrażowym; od strony podwórka drzwi jednoskrzydłowe, częściowo przeszklone oraz dwuskrzydłowe ramowo-płycinowe, prostopadłokątne.

Drzwi wewnętrzne – prowadzące do mieszkań drewniane, dwuskrzydłowe i jednoskrzydłowe, ramowo-płycinowe z nadświetłem, ze szpaletami, osadzone na zawiasach czopowych. Drzwi wewnętrzne płycinowe, pełne.

RZUT, KSZTAŁT, BRYŁA :

RZUT - Obiekt założony na planie przylegających do siebie prostokątów ustawionych w kształcie litery L, Od strony fasady z centralnym prostokątnym ryzalitem, a w elewacji podwórzowej z aneksem werandy który poprzedzają schody. Układ wnętrz 2,5 traktowy z korytarzem pośrodku; klatka schodowa usytuowana w części wschodniej; pomieszczenie mieszkalne pierwotnie połączone w amfiladzie.

BRYŁA - rozczłonkowana, złożona z kilku przylegających prostopadłościanów, urozmaicona ryzalitem, wykuszem i wieżyczkami o powtarzających się podziałach i dekoracji. Budynek podpiwniczony, II kondygnacyjny z poddaszem częściowo o charakterze mieszkalnym, z dwukondygnacyjną wieżyczką od strony północno- wschodniej i jednokondygnacyjną od strony południowo-wschodniej, nakryty dachem dwuspadowym o łagodnym nachyleniu połaci, z wystawkami nakrytymi osobnymi dwuspadowymi daszkami i wieżyczkami nakrytymi dachami płaskimi.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
ca 7930 m ³	ca 2170 m ²	Dom mieszkalny architekta	Kamienica mieszkalna z usługowym parterem / sklep /
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
<p>Po wojnie w budynku nie przeprowadzano generalnego remontu, mieszkańcy wykonywali jedynie remonty bieżące i przebudowy polegające na wstawieniu ścianek działowych, zamurowaniu okna.</p> <p>W oficynie od strony południowej w I. 60. XX w. zlikwidowano drewnianą werandę oraz zlikwidowano schody prowadzące do mieszkania na parterze.</p>		<p>1. Obiekt zachował się w pierwotnej formie, bez przekształceń, jedynie wewnątrz przekształcono pierwotny wygląd, poprzez wydzielenie dodatkowych mieszkań.</p> <p>2. Stan techniczny obiektu średni, w ścianach zewnętrznych od strony fasady i podwórka liczne ślady zawilgocenia i rozwijającego się grzyba.</p> <p>3. Więźba dachowa w stanie dobrym.</p> <p>4. Wszystkie detale architektoniczne na elewacjach zachowały się w całości w dobrym stanie.</p> <p>5. Wyposażenie wnętrza zachowane w dobrym stanie; czytelna jest ornamentyka stiukowa sufitów, zachowana stolarka drzwiowa, okienna, klatka schodowa.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Obiekt o wysokich wartościach zabytkowych. Wymaga pilnego remontu generalnego, ze względu na bardzo mocne zawilgocenie ścian!</p> <p>Konieczne zachowanie i odrestaurowanie wszystkich elementów i detali architektonicznych w fasadzie, w porozumieniu z WKZ</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

1. Plany miasta archiwalne z XVIII w. oraz z lat 40. XX w.

22. Bibliografia

1. Ewa Kręglewska – Foksowicz; Zabudowa ul. Słowiańskiej w Lesznie;
Studium historyczno-urbanistyczne; Poznań 1985 r.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

Informacje ustne od mieszkanki kamienicy [REDACTED]

25. Opracował

Tekst

Sylwester Horoszkowski - 2003 r.

Plany, rysunki

Sylwester Horoszkowski - 2003 r.

Zdjęcia fotograficzne **Sylwester Horoszkowski - 2003 r.**

Miejsce przechowywania negatywów: **WO SOZ Delegatura w Lesznie**

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

9 wkładek

1. Miejscowość gmina : powiat : województwo :	LESZNO loco leszczyński wielkopolskie	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kamienica ul. Słowiańska 55	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Dok. pkt. 12, 13
--	--	--	---

Dok. pkt. 13 :

ELEWACJE :

Ściany elewacji otynkowane gładkim tynkiem, w dolnej partii elewacji frontowej o boniowanym licu, złożonym z naprzemiennie ułożonych płaskich i wypukłych, groszkowanych boni.

FASADA – asymetryczna, z bogatym programem architektonicznym o dekoracji w postaci opasek okiennych, pilastrów, nadokienników oraz gzymsów międzykondygnacyjnych, 10-osiowa z otworami okiennymi i drzwiowymi na osiach. Na osiach 3-5 od zachodu elewacja wysunięta w formie III-kondygnacyjnego ryzalitu; w kondygnacji parteru występują prostopadłokątne otwory okienne flankowane pilastrami, w partii podoknia zdobione rzędem tralek; w kondygnacji piętra drzwi balkonowe i dwa otwory okienne przekryte łukami pełnymi poprzedzone balkonem z metalową ozdobną balustradą o motywach skróconej wolutowo wici, otwory okienne piętra również flankowane pilastrami dźwigającymi trójkątny naczółek obramiony wzdłuż krawędzi profilowanymi opaskami; w III kondygnacji centralnie usytuowana nisza przekryta łukiem pełnym w której umieszczona została pełnoplastyczna rzeźba antycznej postaci, po obu stronach niszy rozmieszczone po dwa otwory okienne. Po obu stronach ryzalitu na osiach otwory okienne prostopadłokątne zwieńczone ozdobnymi nadokiennikami, w podokniu okien parteru dekoracja w formie męskiej głowy i skróconej wici winorośli. Na osiach ponad drzwiami głównymi i witryną sklepową okno i drzwi balkonowe przekryte łukiem pełnym, flankowane pilastrami niosącymi naczółek, poprzedzone balkonem o ozdobnej, metalowej balustradzie, powyżej trójosiowa wystawka z półkolistą niszą ujętą otworami okiennymi, w niszy postać kobiety antycznej, szczyt wystawki zdobiony snycerką. Na pierwszej osi od strony wschodniej w kondygnacji parteru otwór drzwiowy, powyżej zdwojone okno, z półkolistym naczółkiem wypełnionym dekoracją w formie muszli, nad oknem elewacja wyniesiona w formę jednosiowej dwukondygnacyjnej wieżyczki.

ELEWACJA SZCZYTOWA wschodnia – na wysokości dwóch kondygnacji zasłonięta przylegającym budynkiem.

ELEWACJA SZCZYTOWA zachodnia – 5-osiowa z dwukondygnacyjnym dwuosiowym wykuszem na 2-osi od północy, o dekoracji analogicznej jak w fasadzie; na pozostałych osiach otwory okienne i blendy.

ELEWACJA PODWÓRZOWA – niesymetryczna, 7-osiowa, z wysuniętą przed lico ścianą na trzech osiach od strony zachodniej. Bez detali zdobniczych. Od wschodu ściana jest również wysunięta i ma ścięty narożnik. W zwieńczeniu ściany małe okienka ścianki kolankowej. W partii wieżyczki prostokątne płyciny ujęte pilasterkami.

Elewacja podwórzowa oficyny- 5-osiowa z drzwiami na 4-osi od południa, które poprzedzone są niskim drewnianym aneksem werandy i jednobiegowymi schodami. Ściana elewacji opracowana identycznie jak pozostałe elewacje podwórzowe.

WNĘTRZE I WYPOSAŻENIE :

częściowo przekształcone, jednak z czytelnym pierwotnym układem pomieszczeń. Od strony fasady usytuowane były pokoje, a od strony podwórka kuchnia i pomieszczenia gospodarcze oraz łazienka. Zachowany wystrój klatek schodowych z formą i kształtem biegów schodów, balustrad oraz poręczy. Do niektórych mieszkań prowadzą również oryginalne drzwi. W pomieszczeniach mieszkalnych zachowały się plafony z dekoracją stiukową oraz strop obłożony dekoracyjną boazerią.

INSTALACJE :

Elektryczna, wodno-kanalizacyjna, c.o. – ciepłociąg miejski, gazowa, telefoniczna, wentylacja, odprowadzająca deszczówkę.

Kartę założył : Sylwester Horoszko 2003 r.

VERTE !

Miejsce przechowywania negatywów :

WO SOZ Delegatura w Lesznie

FOTOGRAFIE :

1. Kamienica mieszkalna – fasada od strony północnej
2. j.w. – brama wejściowa w fasadzie
3. j.w. – okno
4. j.w. – płycina podokienna z dekoracją
5. j.w. – płycina podokienna z dekoracją tralkową
6. j.w. – nadokiennik w II kondygnacji
7. j.w. – balustrada balkonowa w II kondygnacji
8. j.w. – okno balkonowe w II kondygnacji z dekoracją pilastra
9. j.w. – okno balkonowego fasady w II kondygnacji
10. j.w. – wspornik podtrzymujący balkon
11. j.w. – partia szczytowa fasady
12. j.w. – zwieńczenie wystawki w dachu
13. j.w. – elewacja zachodnia
14. j.w. – zwieńczenie elewacji zachodniej
15. j.w. – oficyna od strony zachodniej
16. j.w. – elewacja południowa z oficyną
17. j.w. – wejście do oficyny od strony wschodniej
18. j.w. – elewacja podwórzowa od strony południowej
19. j.w. – piwnica
20. j.w. – klatka schodowa
21. j.w. – drzwi prowadzące do mieszkania na parterze
22. j.w. – drzwi prowadzące do mieszkania w II kondygnacji
23. j.w. – typowe drzwi w kamienicy
24. j.w. – faseta w pokoju na parterze
25. j.w. – faseta w pomieszczeniu w II kondygnacji
26. j.w. – rozeta w pomieszczeniu w II kondygnacji
27. j.w. – strop w pomieszczeniu w II kondygnacji
28. j.w. – rozeta w pomieszczeniu w II kondygnacji
29. j.w. – więźba dachowa
30. j.w. – zwieńczenie naczółka w fasadzie

2

3

4

1. Miejscowość	LESZNO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
gmina :	Loco	Kamienica ul. Słowiańska 55	Materiały archiwalne
powiat :	Loco		
województwo :	wielkopolskie		

Kartę założył : Sylwester Horoszko 2003 r

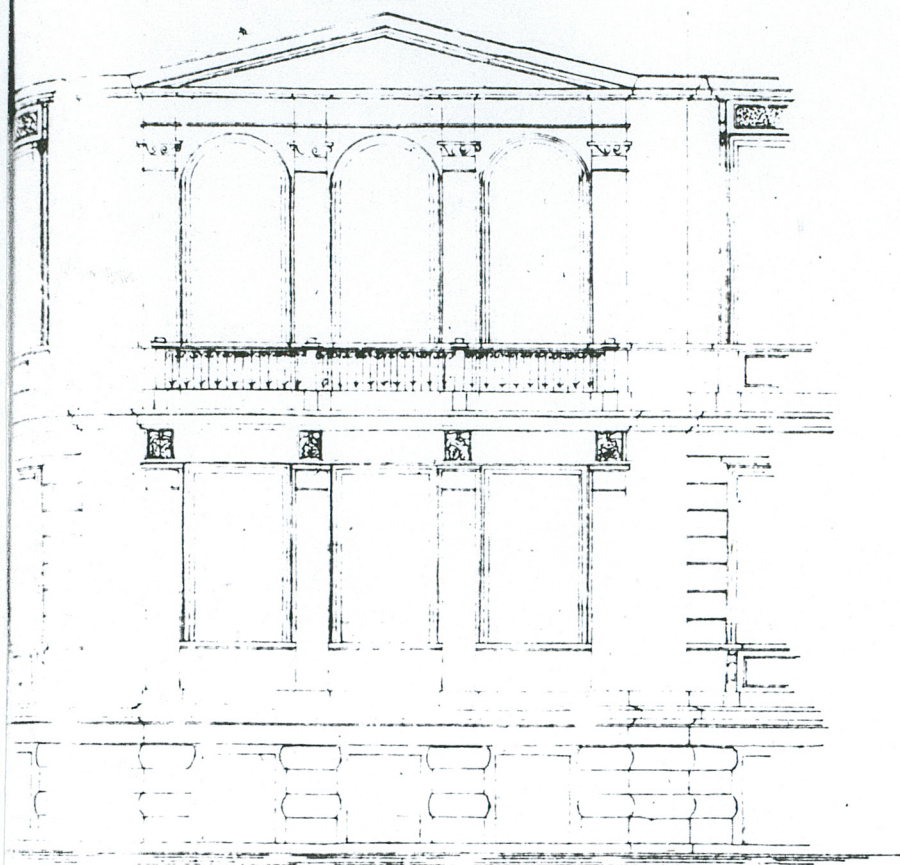
Miejsce przechowywania negatywów : **WO SOZ Delegatura w Lesznie****Fotografia z l.80.XX wieku z oryginalną stolarką okienną**

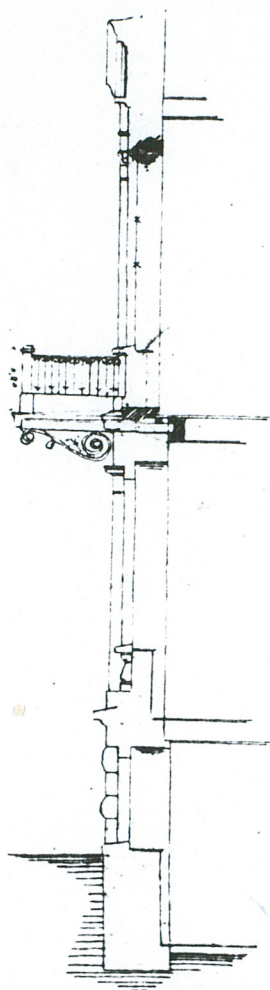
Zeichnung

Entwurf der Herstellung eines Balcons an der Vorderfront des Wohnhauses Schwettkauerstr. 579.
Herrnmeister F. Feura gehörend.

Aussicht

Profil. a.b.

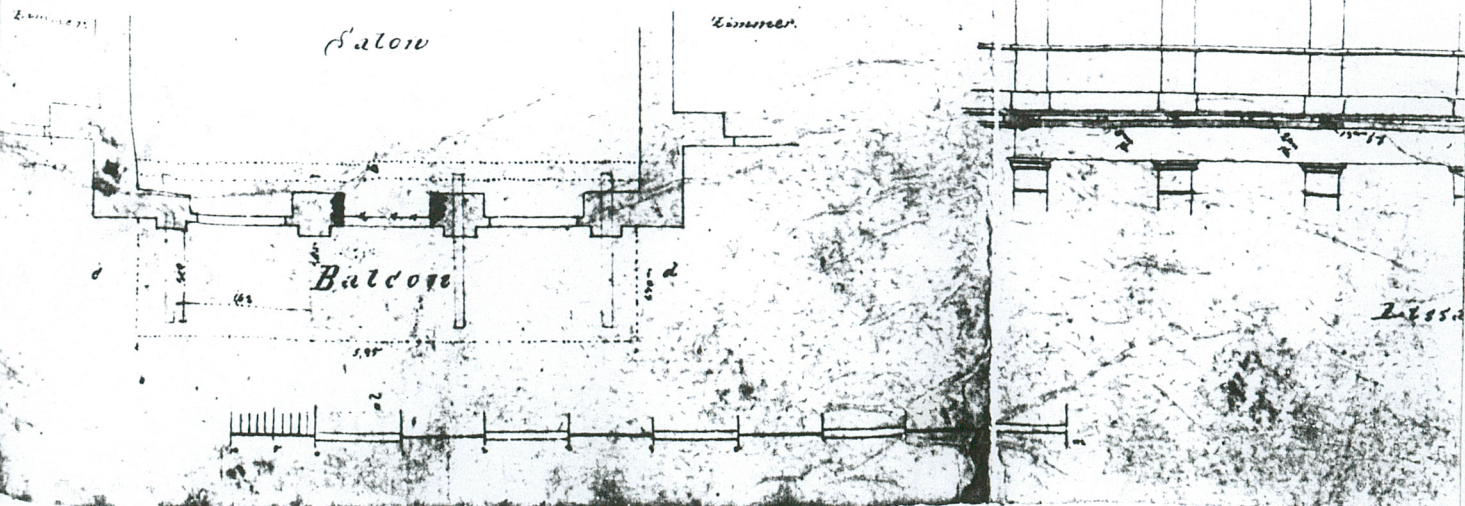
Längenschnitt d.

1te Etage.

Salon

Kammer.

Balcon

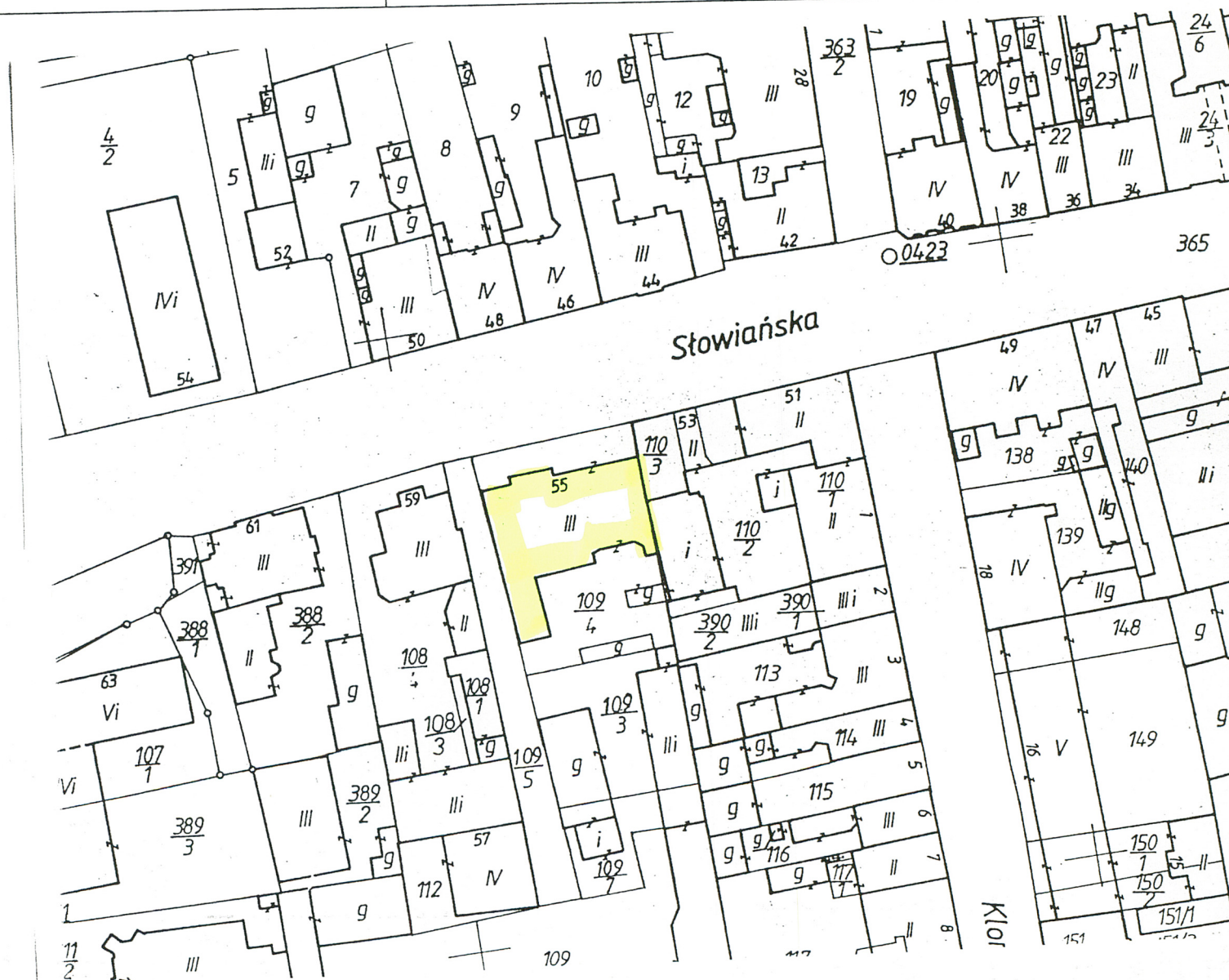

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kamienica ul. Słowiańska 55

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
--

Mapy archiwalne i sytuacyjna

Miejsce przechowywania negatywów : **WO SOZ Delegatura w Lesznie**

5

7

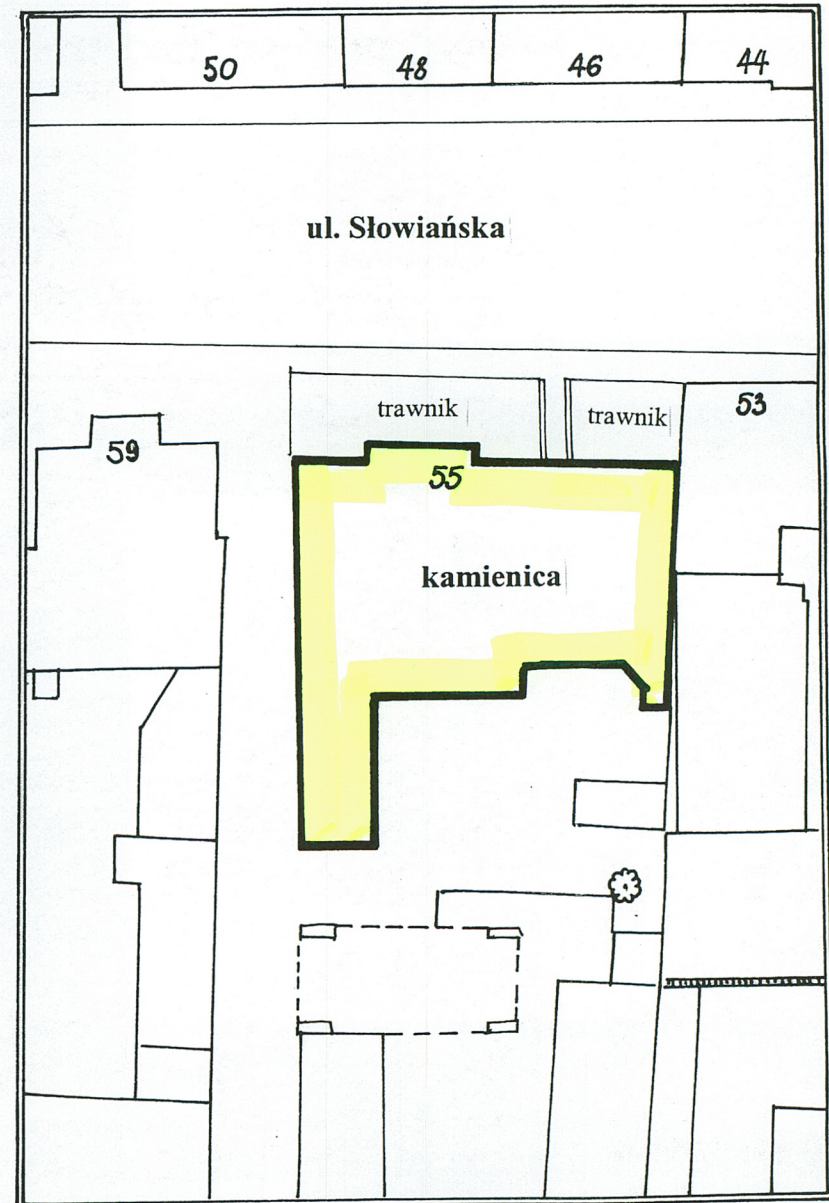
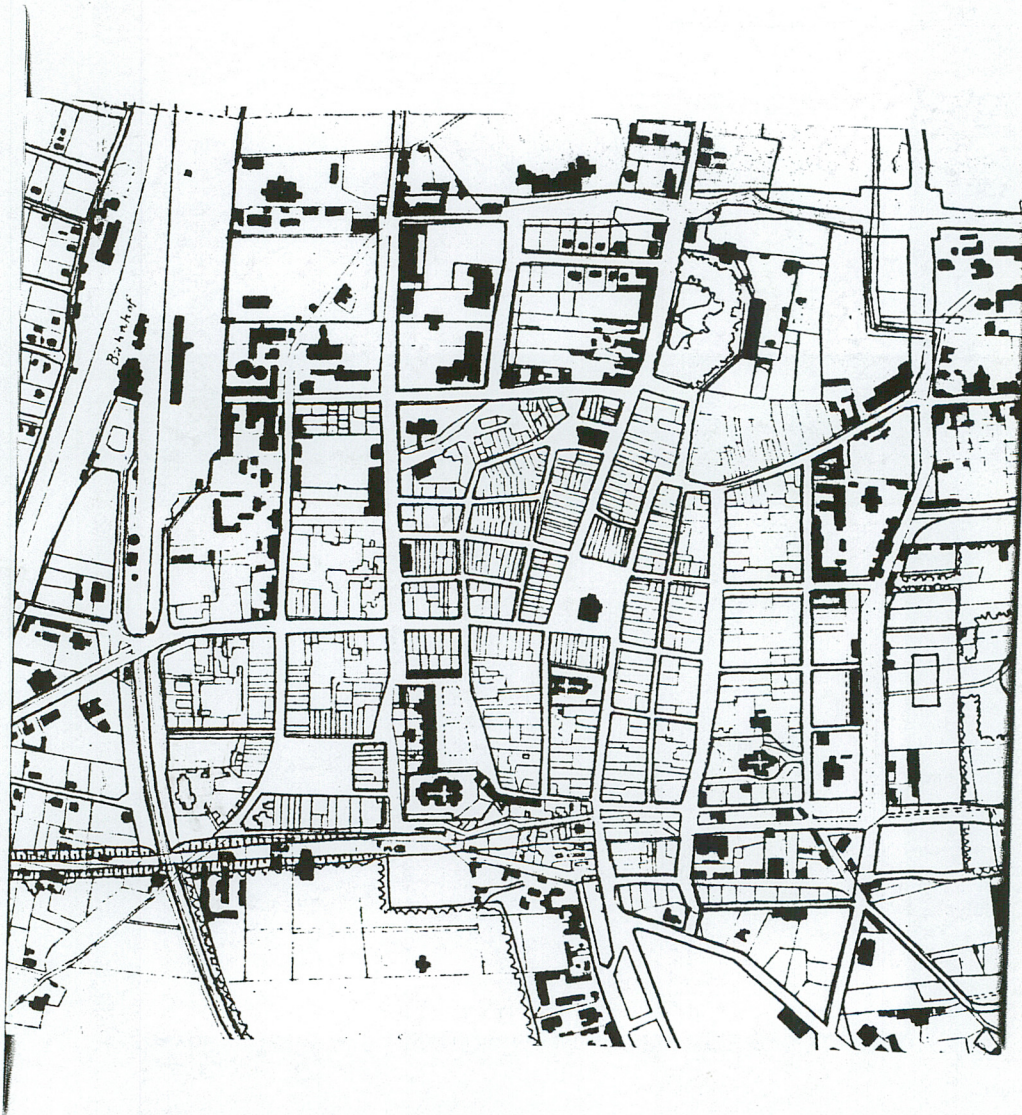
6.

8

<p>1. Miejscowość LESZNO gmina : Loco powiat : Loco województwo : wielkopolskie</p>	<p>2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kamienica ul. Słowiańska 55</p>	<p>3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Mapy archiwalne i sytuacyjna</p>
--	--	---

Kartę założył : Sylwester Horoszko wrzesień 2003 r.

Miejsce przechowywania negatywów : **WO SOZ Delegatura w Lesznie**

9

11

10

12

1. Miejscowość gmina : powiat : województwo :	LESZNO Loco Loco wielkopolskie	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kamienica ul. Słowiańska 55	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Materiały archiwalne
--	---	--	---

Kartę założył : Sylwester Horoszko 2003 r

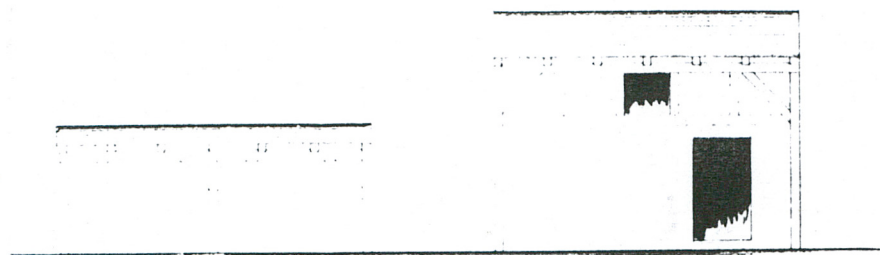
Miejsce przechowywania negatywów : **WO SOZ Delegatura w Lesznie**

Plan sytuacyjny z 1900 roku

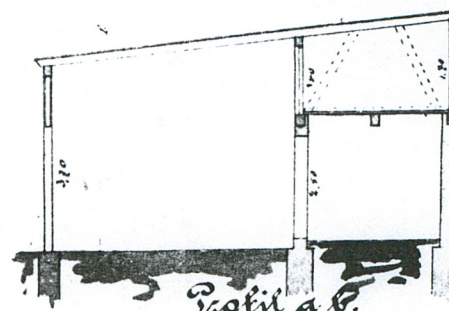

für Bauzeugs. F. Feuer,

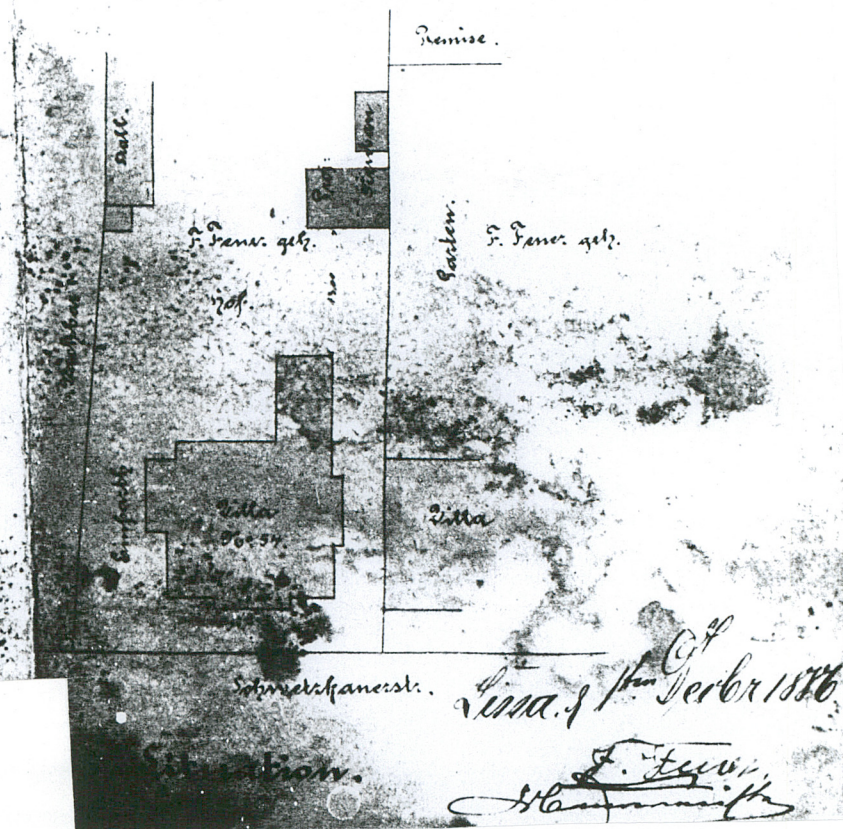
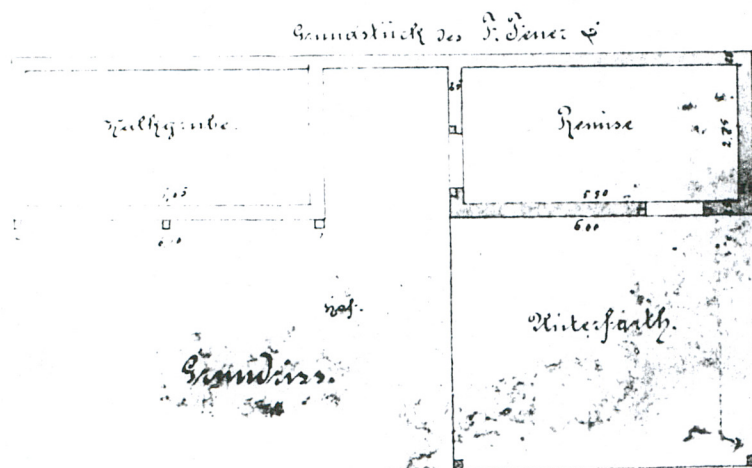
an der Schmiedgasse Nr. 27.

Ansicht.

Profil a-b.

Plan sytuacyjny F. Feuer'a z 1886 r. budynków willowych należących do niego- sporządzony w związku z rozbudową remizy

1. Miejscowość	LESZNO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
gmina :	loco		
powiat :	leszczyński	Kamienica ul. Słowiańska 55	Mapy archiwalne
województwo :	wielkopolskie		

Mapa sprzed 1914 roku

archiwalny plan miasta z lat 40.XX wieku

1. Miejscowość gmina : powiat : województwo :	LESZNO Loco Loco wielkopolskie	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kamienica ul. Słowiańska 55	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Materiały archiwalne
--	---	--	---

13

15

14

16

Kartę założył : Sylwester Horoszko 2003 r

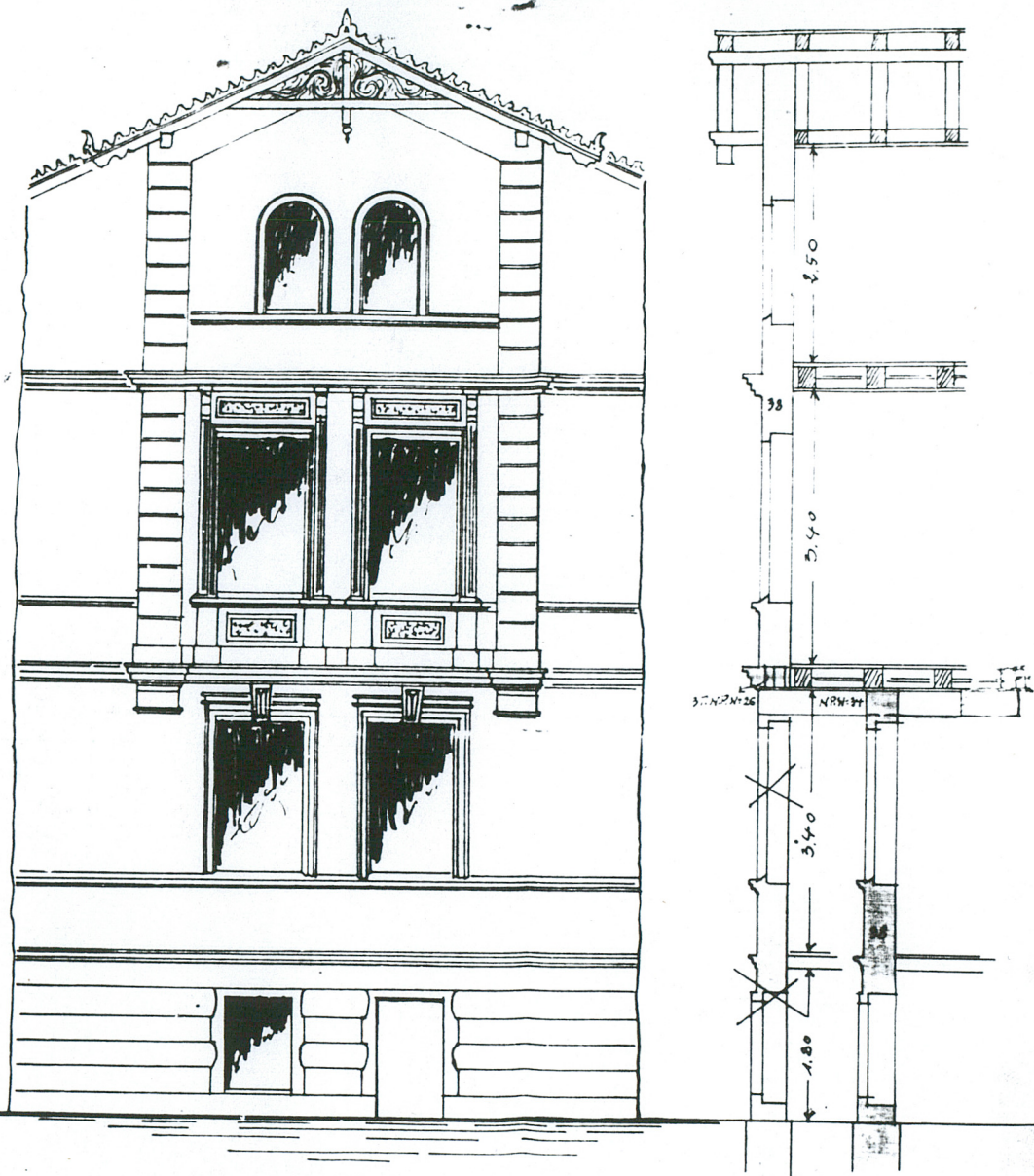
Miejsce przechowywania negatywów :

WO SOZ Delegatura w Lesznie

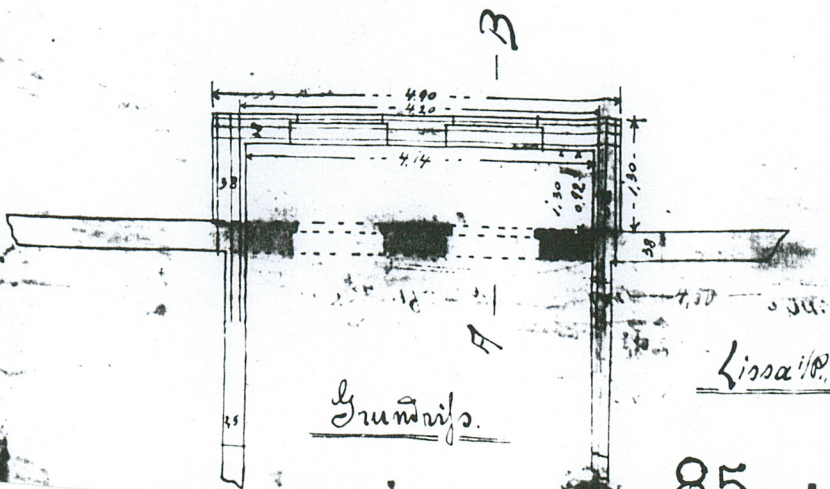
Zeichnung

behufs baulicher Veränderung an dem Wohnhause Kaiser-
Wilhelm Nr. 54 dem Maurer- u. Zimmermeister F. Feuer gehörig.

— Ansicht. —

- Schnitt A-B -

Baupolizeilich geprüft.
Sitz i. P. den 11. 11. 1911

Lissa 10. Den 20. Juni 1911.

of Faint

1. Miejscowość gmina : powiat : województwo :	LESZNO Loco Loco wielkopolskie	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kamienica ul. Słowiańska 55	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Fotografie
--	---	--	---

17

18

19

Kartę założył : Sylwester Horoszko wrzesień 2003 r.

Miejsce przechowywania negatywów :

WO SOZ Delegatura w Lesznie

20

21

22

23

24

25

1. Miejscowość LESZNO	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
gmina : Loco		
powiat : Loco	Kamienica ul. Słowiańska 55	Fotografie
województwo : wielkopolskie		

26

27

28

Kartę założył : Sylwester Horoszko wrzesień 2003 r.

Miejsce przechowywania negatywów :

WO SOZ Delegatura w Lesznie

29

30

1. Miejscowość **LESZNO**

gmina : **Loco**

powiat : **Loco**

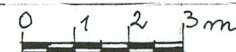
województwo : **wielkopolskie**

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kamienica ul. Słowiańska 55

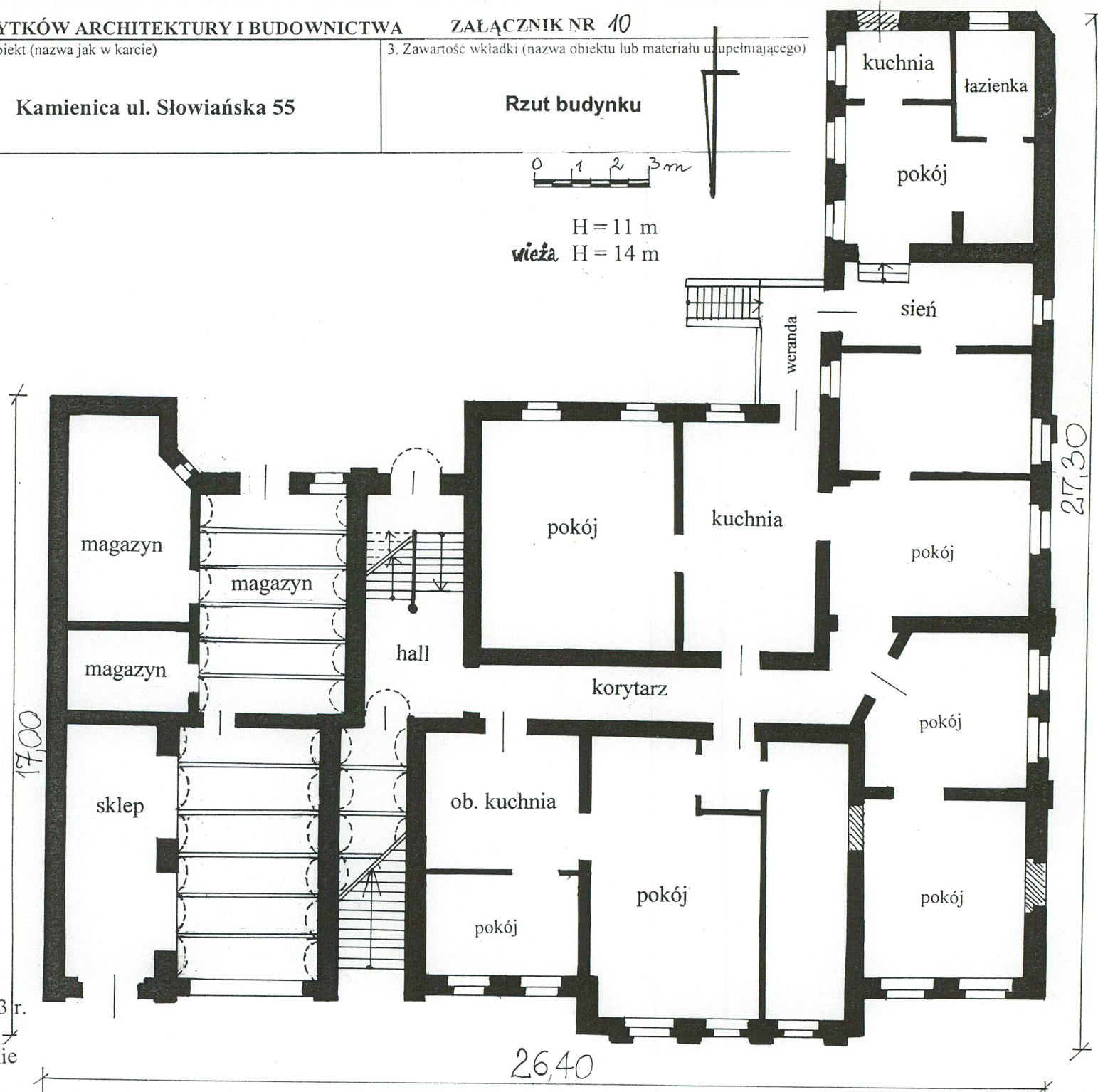
3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Rzut budynku

H = 11 m

wieża H = 14 m

Kartę założył : Sylwester Horoszko wrzesień 2003 r.

Miejsce przechowywania negatywów : WO SOZ w Lesznie